

Член 65, параграф 3 – Информация за това как съгласно националното им право да се определи действието на съдебните решения, посочени в член 65, параграф 2.

Не е приложимо.

Член 74 - Описание на националните правила и процедури относно изпълнението

Иск за принудително изпълнение е съдебен иск, предявен от кредитора или страната за принудително изпълнение срещу длъжника или ответника, в който кредиторът иска от съда да изпълни задължение, на което има право. Действията по принудително изпълнение се основават на предположението, че въпросното право преди това е било обявено или признато с **изпълнително основание**. Тези иски имат за цел да гарантират принудително изпълнение на задължението чрез държавата. В **изпълнително основание** се излагат правните обстоятелства, на които се основава искането на страната, търсеща принудителното изпълнение, и се осигурява необходимата степен на сигурност за прилагането на принудителни мерки спрямо ответника. Гражданският процесуален кодекс (*Código de Processo Civil*) определя като подлежащи на изпълнение следните разпоредения:

а) Присъди: Присъдите представляват изпълняеми разпоредения едва след като присъдата е влязла в сила, освен ако жалбата срещу присъдата има само деволутивен ефект. Решенията на арбитражен съд (*tribunal arbitral*) подлежат на изпълнение при същите условия като решенията на обикновените съдилища (член 47 от Закон 63/2011 от 14 декември 2011 г.).

б) Документи, изготвени или заверени от нотариус или от друг орган или специалист с това правомощие, установяващи или признаващи задължение: Това включва автентични документи (документи, изготвени в съответствие с правните формалности от публични органи в рамките на техните правомощия или в рамките на сферата на дейност, която им е възложена от нотариус или друг държавен служител) и заверени документи (документи, изготвени от частни лица и заверени впоследствие от тях пред нотариус или друг орган или професионалист с равностойни правомощия).

в) Кредитни известия, дори и необезпечени, при условие че фактите в основата на отношенията са посочени в документа или в изпълнителното основание: например писмото, запис на заповед или чека.

г) Документи, подлежащи на изпълнение по силата на специална разпоредба: например разпоредяване, към което е приложено изпълнително основание (членове 6—8 от Декрет-закон № 32/2003 от 17 февруари 2003 г. и членове 7—21 от Декрет-закон № 269/98 от 1 септември 1998 г.). За да подлежи дадено задължение на принудително изпълнение, то трябва да е **сигурно** (т.е. установено със сигурност – *an debeatur*), **дължимо** (т.е. датата, на която е станало дължимо да е минала или задължението да става автоматично дължимо в момента, в който длъжникът получи искането за плащане) и **нето** (т.е. в определен размер — *quantum debeatur*).

Прилагат се различни **процесуални форми** в зависимост от **целта на принудителното изпълнение** (плащане на определена сума, доставка на конкретна вещ, изпълнение или неизпълнение на конкретен акт). Когато законът предвижда форма на **специално изпълнително производство** (напр. изпълнително производство за задължения за издръжка), този формуляр се прилага. Във всички случаи, когато не се прилага специалната форма на производство, се използва **общият формуляр**. **Общото изпълнително производство** може да бъде **кратко** или **обикновено** в зависимост от целта на изпълнението и вида на изпълнителното основание.

Компетентните органи по изпълнението са съдебните изпълнители и съдилищата (съдия и съдебен регистър). **Съдебният изпълнител** извършва всички дейности по принудително изпълнение, които не са възложени на деловодството на съда или които са от компетентността на съдията, като призовки, уведомления, публикации, справки в бази данни, приложения и тяхното вписване, спогодби и плащания. **Съдията** трябва да извърши всички процесуални действия, които са подчинени на принципа на прерогативите на съдията или които противоречат на основните права на страните или на трети страни. **Деловодството на съда** разглежда административните аспекти и гарантира правилното протичане на процедурите по принудително изпълнение.

Що се отнася до **ограниченията на изпълнението по съображения за защита на длъжника**, следва да се отбележи, че обичайното изпълнително действие по отношение на плащането на определена сума е **налагането на заповед**. Това се състои в законна възбрана на имущество, принадлежащо на страната, срещу която се иска изпълнение, с цел да се продадат тези активи и да се използват приходите от продажбата, за да се изпълни подлежащото на принудително изпълнение задължение. По принцип всички подлежащи на заповед вещи, принадлежащи на длъжника, които са отговорни за неуреденото вземане съгласно материалното право, могат да подлежат на принудително изпълнение. Въпреки това законът изключва от имуществото на длъжника, изцяло или частично, определени заповорируеми активи или права чрез **абсолютен** или **относителен имунитет от заповед** или **пълен** или **частичен имунитет от заповед**. Освен това заповедта трябва да бъде ограничен до имуществото, необходимо за плащане на принудителното вземане, и да покрива всички предвидими разходи, свързани с принудителното изпълнение.

Гражданският процесуален кодекс предвижда **ограничения на принудителното изпълнение на основание изтичане на срока и давност**. Тези ограничения служат като основание за противопоставяне на принудителното изпълнение чрез процесуално действие, известно като „възражение срещу принудителното изпълнение чрез заповед“, но само ако датата на изтичане на срока или на давността е приключена след датата на приключване на обсъждането в декларативния акт.

Като общо правило всички права на чужда собственост или права, които законът не обявява за освободени, **подлежат на давност**, ако не бъдат упражнени в предвидения от закона срок.

Съдилищата не могат да се позовават на давност *ex officio*. Следователно лицето, което се ползва от него, неговият представител или прокуратурата (*Ministério Público*) трябва да се позоват на него.

След изтичането на давностния срок бенефициерът (т.е. длъжникът) може да откаже да изпълни задължението или да възрази по какъвто и да е начин срещу упражняването на погасеното по давност право.

Обичайният давностен срок е 20 години, но са предвидени по-кратки срокове. **Давностните срокове могат да бъдат прекъсвани или спирани**.

Разликата е, че спирането настъпва по силата на закона и независимо от волята на кредитора, докато прекъсването зависи от действията, предприети за тази цел от кредитора.

Що се отнася до **продължителността на прекъсването на давностния срок**, ако прекъсването е в резултат на призовка, уведомление или равностоен акт или на арбитражно споразумение, новият давностен срок започва да тече едва след като решението, с което се слага край на производството, стане окончателно.

След изтичането на давностния срок бенефициерът може да откаже да изпълни задължението или да възрази по какъвто и да е начин срещу упражняването на погасеното по давност право. Ако обаче длъжникът извърши действие по своя воля във връзка с погасено по давност задължение, той не може впоследствие да иска възстановяване, дори ако не е знаел за погасителната давност.

Що се отнася до **позоваването на ограничение**, това може да се направи само от кредитори и трети страни, които имат законен интерес да се обявят за давностни срокове, дори ако длъжникът се е отказал от него. В случай на отказ от давност кредиторите могат да се позоват на него само ако са изпълнени предвидените в гражданското право условия за отменителен иск (*actio pauliana*). Ако в случай на повдигане на обвинение длъжникът не се позове на давностни срокове и бъде осъден, окончателното решение не засяга признатото право на кредиторите му.

Що се отнася до **изтичането на срока**, когато по закон или по волята на страните дадено право трябва да бъде упражнено в рамките на определен срок, се прилага правилата за изтичане на срока, освен ако законът изрично не се позовава на давност. Изтичането на срока може да бъде предотвратено само чрез изпълнение на каквото и да е действие, предвидено в закона или договора, което има превантивен ефект в рамките на законоустановения или договорния срок.

Завеждането на установителен или изпълнителен иск възпрепятства изтичането на срока, без да е необходимо длъжникът да бъде уведомен за това. Срокът на изтичане може да бъде спрян или прекъснат само в случаите, когато законът предвижда това, а ако законът не определя друга конкретна дата, срокът на изтичане започва да тече от момента, в който правата могат да бъдат законно упражнени. Изтичането на срока се преценява служебно от съда и въпросът може да се повдигне на всеки етап от производството в случай на неотменими права. Когато принудителното изпълнение е иницирано въз основа на други права, изтичането на срока трябва да бъде изтъкнато от лицето, което се ползва от него (по принцип длъжникът/страната, срещу която се иска изпълнение).

За допълнителна и по-подробна информация, моля, направете справка с Процедурите за изпълнение на съдебно решение — Португалия.

Член 75, буква а) – Наименования и данни за връзка със съдилищата, в които трябва да бъдат подадени молбите по член 36, параграф 2, член 45, параграф 4 и член 47, параграф 1

Съдилищата, компетентни да разглеждат молбите, посочени в членове 36, параграф 2, 45, параграф 4 и 47, параграф 1, са:

— Централното гражданско отделение (Juízo Central Cível) на компетентния районен съд, ако има такъв; или

— Местното гражданско отделение (Juízo Local Cível) или, ако няма такова, местното общо отделение (Juízo Local de Competência Genérica) към компетентния районен съд.

Член 75, буква б) – Наименования и данни за връзка със съдилищата, пред които може да се обжалва решението по молбата за отказ за изпълнение съгласно член 49, параграф 2

Жалбите срещу решения по молби за отказ за изпълнение съгласно член 49, параграф 2 трябва да се подават до Апелативния съд (Tribunal da Relação).

Член 75, буква в) – Наименования и данни за връзка със съдилищата, пред които може да се обжалва на следващ етап съгласно член 50

Всички последващи жалби се подават до Върховния съд (Supremo Tribunal de Justiça).

Член 75, буква г) – Езици, приети за превод на удостоверенията, отнасящи се до съдебни решения, автентични актове и съдебни спогодби
Не е приложимо. Приема се само португалски език.

Член 76, параграф 1, буква а) – Правила за компетентност, посочени в член 5, параграф 2 и член 6, параграф 2 от Регламента

Правилата за национална компетентност, посочени в членове 5, параграф 2 и 6, параграф 2 са:

— **член 63, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс (Código de Processo Civil)**, който предвижда извънтериториална компетентност на съдилищата, по-специално съда по седалището на клона, агенцията, службата, делегацията или представителството (ако се намира в Португалия), в случаите, когато се подава молба за връчване на адреса на седалището (ако се намира в чужбина); и

— **член 10 от Кодекса на труда (Código de Processo do Trabalho)**, който предвижда извънтериториална компетентност на съдилищата, по-специално на съда по мястото на пребиваване на ищеца в производството, свързано с трудови договори, започнат от служител срещу работодателя.

Член 76, параграф 1, буква б) – Правила относно уведомяването на трети страни, посочени в член 65 от Регламента

Не е приложимо.

Член 76, параграф 1, буква в) – Конвенции, посочени в член 69 от Регламента

Конвенция между Чехословашката република и Португалия за признаването и изпълнението на съдебни решения, подписана в Лисабон на 23 ноември 1927 г.

Последна актуализация: 01/08/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.